

PROKURATUUR

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht: 03.07.2026, Narva
Koostaja ametinimetus ja nimi: abiprokurör Ragnar Plistkin
Ametiasutuse nimi: Viru Ringkonnaprokuratuuri Narva osakond
Kriminaalasja number: 25233000869
Kuriteo kvalifikatsioon: KarS § 121 lg 2 p 3
Kahtlustatava nimi (isikukood): X.X., ik xxxxxxxxxxxx

Kriminaalmenetluse raames kogutud tõenditega on leidnud kinnitust, et X.X. 08.11.2025 kella 18.10 paiku Sillamäel X tn asuva kortermaja hoovis lõi X.X. rusikaga näkku, tekitades kannatanule X.X. füüsilist valu ja kehavigastusena hematoomi näo piirkonnas. Seejärel lõi X.X. X.X. lahtise käega näo piirkonda, tekitades sellise teoga viimasele füüsilist valu ning kontusiooni nina ja kaela piirkonnas.

Arvestades KrMS § 202 sätteid, saab kriminaalmenetluse lõpetada, kui tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine pole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas lähtuvalt avalikust menetlushuvist või eripreventiivsest vajadusest. Avalik menetlushuvi puudub üldjuhul kuritegude puhul, kus isiku süü ei ole suur. Kriminaalasja materjalide juurde lisatud ravidokumentidest nähtub, et 10.11.2025 pöördus X.X. perearsti poole, kus tal diagnoositi ninasilla piirkonna kontusioon ja kaela tagumise pinna kontusioon. 25.11.2025 pöördus X.X. neuroloogi juurde seoses traumajärgse peavaluga. Eeltoodu põhjal ei saa siiski asuda seisukohale, et kannatanule X.X. oleks tekitatud raskeid kehavigastusi ega ülemääraseid füüsilisi kannatusi. Samuti puudub info, et lahtise käega tehtud löök kannatanu näo piirkonda tekitas püsivama iseloomuga tervisekahjustuse. Eeltoodu alusel ei saa X.X. süüd hinnata suureks. Lisaks on X.X. ülekuulamisel avaldanud, et tal on juhtunu pärast siiralt kahju ning ta mõistab sellise käitumise hukka.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Kui inimene eksib kehtiva õiguskorra vastu nii rängalt, et tema suhtes tuleb alustada kriminaalmenetlust, järgneb üldjuhul kuriteosündmuse koosseisulise ja tõendatud teol toimepanemisele riigipoolne reageering ehk kriminaalkaristus. Samas on seadusandja jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiibi põhimõtet ja tema suhtes kriminaalmenetlus lõpetada. Seda eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine pole ilmselgelt vajalik. Antud printsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökoonoomika põhimõttest

tulenevalt menetluslikke ressursse kasutada võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigushüvede võimalikult ulatuslik kaitse.

Avalikust menetlushuvist on võimalik rääkida, kui eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on menetluse jätkamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas, kui isikut on kahe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist sarnase süüteo eest karistatud või on tema suhtes menetlus otstarbekuse kaalutlusel lõpetatud või isik on oma muu käitumisega tõestanud, et tema edaspidise õigusküülekuse tagamiseks, mida muul moel ei ole võimalik korraldada, on vajalik rakendada mõjutusvahendeid või karistusi. Avalik menetlushuvi on olemas ka siis, kui üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas siis, kui kuritegu on toime pandud elusfääris, mille vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides või kuriteo tõttu kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid.

Võrreldes käesoleva kriminaalasja tehiosid avalikku menetlushuvi tingivate asjaoludega, ei esine prokuröri hinnangul kriminaalasja materjalidest nähtuvalt X.X. osas KrMS § 202 kohaldamist välistavat eri-või üldpreventiivset vajadust, mistõttu nimetatud kaalutlustel pole kriminaalmenetlusega jätkamine / karistuse kohaldamine ilmtingimata tarvilik.

Antud kuriteo eest näeb KarS § 121 lg 2 p 3 ette karistusena kas rahalise karistuse või (maksimaalselt) kuni viieaastase vangistuse. Kohtueelse uurimise käigus ei ole tuvastatud karistust raskendavaid asjaolusid KarS § 58 mõttes. X.X. ei ole varem väärteo- ega kriminaalkorras karistatud. Lisaks puudub informatsioon, et X.X. on pärast talle etteheidetavat kuritegu pannud toime süütegusid, millest omakorda võib järeldada, et kahtlustatav on senise kriminaalmenetluses kogetu põhjal endale põhjalikult selgeks teinud, et kahtlustuses kirjeldatud käitumine kannatanute suhtes oli lubamatu ning sellist käitumist ei õigusta isegi vaimne murdumine emotsionaalse pingeseisundi laineharjal, mistõttu prokuratuuri hinnangul jääb riigi reageering kriminaalasja kohtusse saatmise kaudu sedavõrd abstraktseks, et ei võimalda tajuda kahtlustataval enda antisotsiaalse käitumise tegelikku mõju ega tagajärgi. Sedastatav on kahtlustatava soov edaspidi hoiduda teiste inimeste suhtes füüsilise vägivalda kasutamisest ning seadusega vastuollu mitte sattuda.

Prokuratuur on seisukohal, et X.X. õigusküülekale käitumisele suunamist on võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega. Kahtlustatava edaspidise õigusküülekuse tagamiseks piisab sellest, kui kahtlustatav läbib mõjuva vestluse, mida viib läbi Viru Ringkonnaprokuratuuri II osakonna konsultant Taimi Lepiksaar. Vestlused annavad X.X. võimaluse rääkida avameelselt juhtunust ning arutada seda, kuidas antud situatsioonis oleks olnud korrektsem käituda. Ühtlasi annavad vestlused võimaluse mõista teiste inimeste vajadusi ning tundeid ning sellest johtuvalt leida sisemist jõudu ja motivatsiooni vägivaldavaba elukorralduse hoidmiseks.

Prokurör pöörab siinkohal tähelepanu sellele, et kriminaalmenetluse lõpetamine otstarbekuse kaalutlusel ei tähenda seda, et kahtlustatav on käitunud õiguspäraselt. Prokuröri hinnangul ei saa sellist menetluse lõpetamist käsitleda ka kui avalikkusele signaali saatmisena, et selliseid tegusid võib toime panna. Vastupidi, lõpetades menetluse KrMS § 202 alusel, asub riik seisukohale, et kahtlustatava käitumises on olemas kõik kuriteo tunnused, lihtsalt selle hukkamõistu väljendamiseks, ülekohtu heastamiseks ja kahtlustatava edaspidise õigusküüleka käitumise tagamiseks ei ole kriminaalkaristus kõige tõhusam vahend.

Lisaks juhib prokurör tähelepanu asjaolule, et kannatanu X.X. on prokuratuurile saadetud kirjas teatanud, et X.X. on tema ees vabandanud ning ta ei soovi kriminaalmenetluse jätkamist. Lisaks

on prokurör võtnud ühendust kannatanu X.X. lepingulise esindaja Ljudmila Tšeussovaga ning palunud tal esitada omapoolne nägemus kriminaalmenetluse lõpetamise kohta KrMS § 202 alusel ning taotluse menetluskulude hüvitamiseks. Prokuratuur väljastas 04.06.2026 esindajale kriminaaltoimiku materjalid. KrMS § 225 lg 1 sätestab, et menetlusosalised võivad neile kriminaaltoimiku tutvustamisest alates kümne päeva jooksul esitada prokuratuurile taotlusi. Kriminaalasja mahukuse või keerukuse korral võib prokuratuur menetlusosalise kirjaliku taotluse alusel seda tähtaega pikendada. Eelnimetatud tähtaja jooksul ei esitanud kannatanu esindajale prokuratuurile ühtegi taotlust (menetluskulude hüvitamise taotlus, võimalik hagiavaldus) ega taotlenud selleks tähtaja pikendamist.

Juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja 206, abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 25233000869 menetlus X.X. suhtes, kuna kahtlustatava süü ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.
2. **Kahtlustatavale määratud kohustuse liik ja tähtaeg:**
 - 2.1. **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustub X.X. läbima mõjuva vestluse, mida viib läbi Viru Ringkonnaprokuratuuri II osakonna konsultant Taimi Lepiksaar, kellega võtta ühendust telefonil 5887 5353. Konsultant viib läbi esmase hindamise ning määrab seejärel kindlaks vestluste arvu. X.X. kohustub osalema vestlustel konsultandi poolt ette antud arvul kordi hiljemalt 01.11.2026. Vestlused lõpetatakse konsultandi kinnituse alusel, omaalgatuslik lõpetamine ei ole lubatud.**
 - 2.2. **KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kriminaalmenetlus antud kriminaalasjas uuendatakse, kui X.X. paneb toime uue tahtlikku kuriteo kuni 03.01.2027 (k.a).**
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: Tõkendit ei ole kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: Puuduvad.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: Andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: Puuduvad.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 edastada kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamatult kannatanutele X.X. e-postiga ja X.X. posti teel ning X.X. lepingulisele kaitsjale Artur Pärnojale e-toimiku kaudu. Kahtlustatavale X.X. antakse määruse koopia prokuratuuris allkirja vastu kätte.
8. Kannatanul õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris. Kui füüsiliselt isikust kannatanu valda eesti keelt, võib ta kümne päeva jooksul taotleda kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib kannatanu põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile (Wismari 7, Tallinn 15188 või e-post info@prokuratuur.ee).

Ragnar Plistkin

Mina, X.X., kinnitan, et määrus on mulle tõlgitud ja arusaadav. Olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 alusel. Samuti olen nõus täitma käesoleva määruse punktis 2 nimetatud kohustusi tähtaegselt. Olen teadlik sellest, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada. Kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia sain kätte ning antud toimingu juurde kaitsjat ei soovi.

X.X.

Kriminaalmenetluse lõpetamise läbirääkimistest võttis osa prokuratuuri koosseisuline tõlk Irina Ogurova, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest KarS § 318 ja § 321 järgi.

(allkirjastatud digitaalselt)

Irina Ogurova